

DE VERRE STAD

DOOR A. NOREL-STRAATSMA

DAAR LOOPT EEN KLEINE JONGEN LANGS een langen rechten weg. Het is lente; geen lentedag met Noordenwind, maar zoo'n zachte, werkende lentedag, die lokt en roept; die niet is te weerstaan. De kleine jongen loopt maar, loopt maar. De weg is eenzaam.

Zoo opeens is hij op 't pad gegaan. Hij speelde met zijn vriendjes buiten 't dorp, ze waren bij de slooten. Sommigen sprongen met hun polsstokken, anderen lagen op hun knieën bij de sloot en probeerden stekeltjes te vangen, rappe dingen, die voortschoten over den bodem. Schrijverkes blonken als zwarte knopkes op 't watervlak en schreven onvermoeid. En zoo'n heele groote, kwade tor zag je beneden tusschen de varens werken.

De kleine jongen lag ook op zijn knieën en keek naar dat levend bedrijf in de sloot. Warme aardgeur was om hem heen, hij rook 't met welbehagen. Een zonnestraal boorde zich door het water heen en bracht op den bodem een wonderlijk spel van donker en licht. De kleine jongen keek ingespannen of hij niet kon ontdekken wat voor geheimen die planten daar beneden bewaarden. 't Was of ze een eigen leven hadden, waar de zonnestraal wel kon komen en hij niet.

Toen werd hij onrustig, hij stond op en zag den langen weg af.

Opeens was hij gaan loopen.

De vriendjes hadden 't niet gemerkt, zóó verdiept waren ze in eigen spel.

En nu gaat die kleine jongen daar alleen. Weet hij, wat hij onderneemt; heeft hij een doel?

Zijn voeten zet hij stevig en vastberaden neer, zijn oogen kijken naar den horizon. Heel vaag zijn daar een paar torens te zien en nog een schemerige massa, alsof er een stad moet zijn.

Zal de jongen 't halen voor de avond valt? De zon staat nog hoog aan den hemel, maar de schoolmiddag is al voorbij. Zijn gezichtje staat tevreden alsof hij bezig is iets te vervullen, dat gedaan moet worden. Ook is er verlangen in zijn stralende oogen. Hij kijkt niet achter zich, om te zien hoe ver hij al van huis is geraakt.

Zoo loopt hij wel een uur lang.

Soms snort hem een auto voorbij, soms ratelt een mestwagen langs. Maar een jongen op den weg is zoo bijzonder niet, wie let er op. Hij kan toch immers in een van de boerderijen wonen, die rondom in 't land verspreid liggen.

De velden stoven onder de lentezon, de warme lucht trilt in de verte. Donkergroen golft het winterkoren, dat nu vlug omhoog zal schieten, en waar de aardappelen zijn gepoot, barst de grond om straks de groene spruiten door te laten. Overal ziet men de arbeiders op 't land bezig.

Daar schiet dichtbij uit het grasland een leeuwerik omhoog. De jongen wordt er aandachtig van en blijft voor de eerste maal staan. Die kleine vogel zingt en zingt, wat vliegt hij recht omhoog; hooger dan de zon, die al begint te dalen.

De eene leeuwerik steekt den anderen aan. Wat zijn er nu veel, achter hem en boven hem en ginder... Wat kunnen ze hoog vliegen! De jongen kan ze bijna niet in 't oog houden.

Ja, hoog vliegen, dat is nog veel fijner dan ver loopen.

Als de jongen weer verder gaat, heeft zijn tocht iets van den glans verloren. Hij is een beetje in de war; wat

zou hij ook weer? Die leeuweriken hebben hem afgeleid. Hij heeft dorst, hij is ook wat moe. Maar hij keert toch niet terug, wel kijkt hij even achterom en dan loopt hij weer. In de verte is immers de stad.

Er staat een huisje aan den weg, de wasch hangt buiten aan de lijn. Een vrouw staat bij de sloot en schuurt een melkbus blank.

De jongen bekijkt haar en schat haar vriendelijkheid. Heeft ze tijd voor hem, ze is zoo druk bezig. Dan waagt hij 't en vraagt om te drinken. De vrouw is haastig en wijst hem den regenbak en den emmer. De jongen is al acht jaar, hij is dus oud genoeg om zich daar zelf te redden. Hij drinkt, hij drinkt, alsof hij nieuw geloof aan zijn doel in moet drinken.

Als hij weer weggaat en dankje zegt, vraagt de vrouw of hij nog ver moet. Hij stamelt maar zoo'n beetje, dan wijst hij met de kleine hand naar de torens in de verte, en hij loopt weer.

De voeten gaan niet meer zoo stevig en vastberaden, in de oogen is 't niet meer zoo licht. Misschien komt 't omdat de zon zoo bleek wordt en dringt te vernevelen. De verwachting van den jongen wordt matter, en wat zijn zijn voeten moe.

Maar hij geeft zich niet gewonnen, hij keert niet terug. Hij weet zeker, dat hij 't goed heeft begrepen toen hij bij de sloot zat en de zon tusschen de waterplanten zag schijnen.

Welke boodschap kreeg hij? Och, dat zou hij onmogelijk kunnen uitspreken, hij weet 't nu ook niet meer; maar hij móest op 't pad gaan.

De torens komen wel dichterbij, maar wat is 't nog ver.

Achter hem knerpen wielen over den grindweg. Een zware wagen komt dichterbij, 't is de wagen met de melkbussen, die naar de fabriek gaan. De jongen wijkt uit, de wagen houdt stil. De voerman vraagt of de jongen wil meerijden. De jongen weet niet, dat de vrouw bij wie hij mocht drinken ongerust over hem is geworden. 't Was te laat bij haar opgekomen. Wat moest die kleine jongen alleen op den weg naar de stad; ze had wel beter op hem kunnen letten. Nu heeft ze haar zorg op den knecht overgedragen en hem gezegd, het kind mee te nemen.

Als de jongen zit, voelt hij pas hoe moe hij is. Hij zit in elkaar gedoken. Wanneer de knecht hem vraagt, waar hij moet zijn, wijst hij evenals bij de vrouw naar de torens. Er is niet veel meer uit hem te krijgen.

't Is nog een lange rit, maar eindelijk is de stad toch bereikt. Ze rijden langs huizen, door rommelige straten, er is geschreeuw en gedaver. Geen lentezon meer, geen glanzende slooten, geen leeuweriken, en de torens, die zoo wenkten, zijn niet te zien hier. Er is zoo heelemaal niets van de verwachting en van 't verlangen van den jongen overgebleven.

„Hier moet ik zijn,” zegt de knecht bij de fabriek, „en waar woon jij?”

Hij beurt den jongen van den hoogen wagen en zet hem op den grond.

Wat een klein manneke is hij nu; zijn ronde, frissche gezichtje is smaller en hij huilt.

„Waar woon je nu?” zegt de knecht nog een keer en dan wijst de huilende jongen terug en noemt den naam van zijn dorp.

Niemand raakt uit hem wijs, de knecht niet, noch de nieuwsgierige menschen om hem heen. Wie zal het ook begrijpen, de jongen begrijpt 't nu zelf niet meer.

Dat hij stout is geweest, zoo zeggen de groote menschen, en dat hij naar huis moet worden gebracht, zoo gauw mogelijk.

MEIWEELDE

Al is 't een groot gezin bij den timmerman van 't dorp, daarom wordt ieder kind, dat niet tijdig thuiskomt, nog wel gemist.

Bij 't vallen van den avond staan de boterhammen klaar op de borden en moeder heeft de melk in de geblomde kommetjes geschonken.

Nu blijkt 't, dat Maarten er niet is, Maarten, die zoo dikwijls wegloopt. „Is 't weer zoo,” zegt moeder verdrietig, en stuurt den oudsten broer om hem te zoeken.

„Wij wachten niet,” zegt vader boos. „Is dat lastig met dien jongen!”

Maar de avond valt en Maarten komt nog niet. De booze vader heeft geen rust, hij trekt er op uit; de grootstet kinderen helpen mee.

De bureu geven raad aan moeder, die thuis zit met de kleintjes en bang wordt.

„Hij kwam altijd weer terug,” zegt een buurvrouw.

„Ja, tot nu toe,” zegt de moeder, „maar hij kan ook eenmaal wegblijven. Er zijn diepe slooten en er is menig kind verdronken.”

Wanneer de spanning op 't hoogst is, wordt Maarten teruggebracht. Moeder is te blij om te straffen, vooral als ze Maartens doffe gezichtje ziet en de bestoven schoenen.

Vader straft hem, omdat 't wezen moet; opdat Maarten 't nu altijd zich herinneren zal, dat hij niet op eigen verlangen de wereld in mag loopen. Waarom hij 't telkens doet en waarom hij 't vandaag weer deed, begrijpen ze niet. Maarten kan 't ook niet uitleggen, en hij aanvaardt de straf.

't Wegloopen van Maarten wordt nog eens van alle kanten bekeken op 't dorp. De menschen moeten er wel om lachen, nu 't goed is afgeloopen. Die kleine jongen, die op zijn eentje den verren weg naar de stad wandelde en waarom? Ze noemen 't grappig. Maar om grappig te zijn, zwierf Maarten niet zoo dikwijls de wegen langs. Daar was een andere reden, maar velen kunnen die niet verstaan.

't Zou toch niet Maartens allerlaatste tocht zijn. Nog één lange reis ondernam hij en daarvan keerde hij niet terug bij vader en moeder thuis.

De jongen lag in 't ziekenhuis en moeder zat bij zijn bed. Die sterke Maarten met zijn frissche jongensgezicht, waarin bijna altijd de donkere oogen lachten. Je zou 't niet denken, dat hij zoo vlug zijn kracht kon verliezen.

Hij lag meestal maar stil, het gezichtje zoo wijs en nadenkend. Hij leefde sterk naar binnen, dat zag zijn moeder wel. Zij hield zijn hand vast, dat had hij graag, het maakte hem rustig. Kleine, lieve woordjes gaf moeder hem soms; dan lachte hij even en was bij haar. Maar 't duurde kort, dan was 't of hij wegglipte. Ging Maarten weer een langen weg alleen; had hij de zon gezien of den roep van een vogel gehoord? Neen, Maarten wist nu wel wie hem riep.

Daar kijkt hij opeens zijn moeder aan, vol en helder, maar er is onrust in zijn oogen. „Moeder,” zegt hij, „wil moeder mij wel vergeven?”

„Vergeven Maarten, wat?” zegt moeder.

„Van al dat weglloopen,” zegt de jongen ernstig.

Moeder is geneigd om in de overmaat van haar liefde voor haar kleinen, heerlijken jongen te zeggen, dat dat alles niet is en al lang vergeten.

Maar ze ziet in zijn oogen, dat 't niet 't goede antwoord zou zijn.

Hij heeft iets sterkers van haar noodig.

„Ach Maarten,” zegt ze, „onze Heer moet ons allemaal zooveel vergeven, hoe zouden vader en moeder jou dat niet vergeven.”

En dan vraagt ze hem wat haar altijd in stilte bezig hield.

„Waarom Maarten, waarom deed je dat toch?”

„Ik kon er niets aan doen,” zegt hij droomerig, „ik moest altijd maar een verre stad zoeken.”

Vader, die juist binnenkwam, hoort het ook, de oplossing van het raadsel, Maartens geheim. Misschien heeft de jongen 't nu ook pas zelf begrepen.

De blik van zijn oogen gaat weer naar buiten. De ouders voelen hoe hun jongen weer bezig is den weg te gaan. Maar zij weten nu waar hij is, hij loopt den weg naar de hemelstad.

O ja, Maarten haast zich om er te komen. Hij heeft nu geen wegen noodig om hem te rijden en straks zal de stad hem niet tegenvallen. De zon vernevelt niet; 't wordt lichter en klaarder om hem heen, al meer licht, al meer goud.

Maartens gezichtje glanst, zijn oogen staan groot en blij. „Ik zie een poort,” zegt hij, „en ik zie veel menschen. Ze gaan er door, maar ik kan er nog niet bij. Wil vader mij niet een beetje opbeuren?”

O, wat haast Maarten zich om de poort te bereiken van de stad, die hij in zijn korte leven altijd maar moest zoeken! Hij hijgt om er te komen.

„Ik kan er haast bij,” zegt hij zacht. Vader en moeder steunen hem samen en dan zien ze zoo'n zaligen glans over zijn gezichtje gaan, dat ze 't weten: „Nu gaat Maarten door de poort, nu is hij in de stad van onzen Heer aangekomen.”

Penteekening van J. H. de Boer

Lente bij Dwingelo